

Pretului

pentru Sibiu pe 1 anu întregu 7 fl., pe 6 luni 3 fl. 50 cr., dusu la casa cu 1 fl. mai multu pe anu; — trimisu cu post'a în lăintrulu monarchiei pe 1 anu întregu 8 fl., pe 6 luni 4 fl. — În străinatate pe 1 anu 10 fl. s'eu 22 franci, pe 6 luni 6 fl. s'eu 11 franci; — numeri singuratici se dau câte cu 10 cr.

OBSERVATORIULU

Diariu politicu, national-economicu și literariu.

Ori-ce inserate,

se platescu pe serie s'eu linia, cu litere morunte garmondu, la prim'a publicare câte 7 cr., la adou'a și a trei'a câte 6 cr. v. a. și preste aceea 30 cr. de timbru la tesaurulu publicu. Prenumeratiunile se potu face în modulu celu mai usioru prin assemnatiunile postei statului, adrese de a dreptulu la Redactiunea Diariului Observatoriulu în Sibiu.

Nr. 95.

Sibiu, 25/7 Decembre 1878.

Anulu I.

Credint'a în pacea lumii, clatinata, nu intarita.

Capital'a Romaniei Bucurescii are simbolulu, sau cum suna terminulu modernu, devis'a: „Patri'a și dreptulu meu“. Câtiva Domni din cei vechi dicea că si ai Franciei: „Dumnedieu și dreptulu meu“. Carolu I are de simbolu: „Nihil sine Deo“ (Nimicu f'ora Dumnedieu). Clerulu și poporulu este dedatu din stravechime a dice: „Dumnedieulu parintiloru nostrii nu ne va lasa“. Si érasî, de câte-ori se simtia incongiurati de pericole mari, amerintiati și loviti de cătra vecini potenti: Nu ve incredeti în boieri, în fiil' ómeniloru, intru cari nu este mantuintia.

Aceleasi simboluri, aceleasi sentimente sunt astadi, că în tóte celelalte epoce mari și critice din trecutu, érasî la ordinea dilei. În urmarea teribilei versari de sange, independenti'a și suveranitatea statului romanescu, prin urmare și a natiunei romanesci, fiindu recunoscuta și proclamata de cătra marile poteri ale Europei, lumea cea nedepinsa cu perfidi'a diplomatica și necunoscat'oria de rapacitatea omenéscă, era p'aci se créda, că de acum înainte nu avemu decâtu se ne punemu pe lucru înlăintrulu patriei nóstre, se ne cultivamu și moralisamu pe noi insine și administratiunea publica, se reformamu și propagamu instructiunea publica, în care totuodata trebue se se introduca uniformitate mai multa. Barbati de statu inse, carii se afla la înaltimea misiunei lor, tocma de nu aru fi mai avutu alte cauze de temeri înca și pentru celu mai de aprópe venitoriu alu tieriei, au vediutu destulu de limpede, că însusi coprinsulu celui mai nou tractatu europénu din 13 Iuliu a. c. nu e nicidecum de natura că se îndestulésca pe cei interesati la deslegarea cestiunei orientale, sau vorbindu mai respicatu, la impartirea tieriloru turcesci între sine. Poloni'a s'a impartitu de trei ori, sau daca vei cauta bine, de patru, până ce s'a stersu cu totulu de pe chart'a Europei. S'a stersu Poloni'a, dara nu s'a potutu ucide și natiunea genetica a poloniloru.

Neasemenatu mai grea este problem'a impartirei ce stă astadi la ordinea dilei. Asupr'a Poloniei se invoisera cei trei vecini tari și o rupsera în trei. Vreunu altu poporu afara de poloni nu'si formase, că nu se simtise în stare de a'si formá dreptu de proprietate asupra provinciiloru statului polonu. Sórtea tieriloru otomane este cu totulu

alt'a. Asupr'a loru turcii isi sustinu și voru sustinea cine scie până candu, dreptulu „sabiei“ și dreptulu loru istoricu de 500 de ani, éra în acésta'i voru ajuta, precum vedemu că si facu, tóte popórale și fractiunile de popóra trecute mai de multu la Islam, sau cum se dice, turcite. Contra turciloru și a popóraloru turcite stau popórale christiane ale acelasii tieri, cá locuitorie multu mai vechi, apellandu la dreptulu loru istoricu anticu, și la dreptulu intrinsecu, invescutu în christianismu de a dominá în tóta lumea, prin urmare și în peninsul'a Balcaniloru. Acelea popóra sunt romanii, grecii, bulgarii și serbii. Numimu în adinsu pe ambele acestea doué popóra slave, pentru-că chiaru evenimentele câte au decursu în cei trei ani din urma, ne invetiara de ajunsu, că bulgarii și serbii nu voru se faca cauza comuna în politica, nu statu comunu, unicu slavu, ba nici literatura comuna nu voru se aiba, éra caus'a acestei separatiuni fatale pentru ei, bulgarii o afla mai alesu în caracterulu nationale alu serbiloru, pe care densii ilu descriu cá brutale și despoticu. Dara nici insii serbo-croatii nu se vedu invoiti între sinesi asupra unei programe identice pe viitoriu, că-ci de si diversitate confessionale insocita până aci de câte o buna dosa de fanaticismu, nu mai produce nici la ei ura și urgia cá mai înainte, sunt inse și alte cauze de diferentia mai multu de natura politica, sustinuta de cătra partide și familii de mare influentia în Serbi'a propria, în Munte-negru, în Croati'a etc.

Dara greutatile cestiunei orientale nici-decum nu sunt numai cele atinse până aci. Aprig'a rivalitate, nu numai a staturiloru mari invecinate, cá în cestiunea polóna, ci daca voiti, chiaru și pism'a (invidia) inversiunata a altoru poteri mai departate, precum și bine întielesele loru interese national-economiche, nautice și militari ingreuna deslegarea definitivă și paciuita a cestiunei orientale mai multu decâtu ori-care alt'a din tóta lumea și din tóte, cu câte avuse a face omenimea européna în întregulu secolu alu 19-lea. „Celu ce va dominá în Constantinopole, póte se ajunga domnu alu lumii întregi.“ Acésta sententia au ajunsu în dilele nóstre a se preface la mai multi barbati de statu óresicum în dogma politica. Alaturea cu acésta, lumea tóta este prea aplecata a crede, că scopulu supremu alu toturoru operatiuniloru Rusiei este a pune man'a pentru totu-deauna pe acea

cetate și prin urmare pe mari și pe strimtori. De aici se esplica energiós'a intempinare a Britaniei contra Rusiei, de aici tinerea flotei sale în apropiare, ocuparea Ciprului, luarea sub tutoratulu seu a Asiei mici. Totu acestu temeiu se aduce și la voi pentru ocuparea Bosniei, a Hertegovinei, și daca s'ar potea a întregulu litoralulu de alungulu mării adriatice și până la Salonicu (Tessalonica) în marea egeica.

Între acestea impregiurari fatale și funeste barbati de statu ai Romaniei cunoscu, de si cu profunda dorere a sufletului, că nu amu ajunsu înca la fericit'a epoca, cá se fimu în stare de a ne ocupa numai de lucrurile pazei. Tocma din contra, acuma dóra cá niciodata de candu existemu cá natiune, se simte imperativ'a necesitate de a exercitá în arme pe tóta tinerimea nóstra, a implea arsenale și magazine militare cu arme, munitiuni, monture și cu tóte cele necesarie pentru unu altu casu de resbelu, cá se le avemu în abundantia.

Si totusi, facia cu acésta stare a lucrurilor, Mesagiulu prin care Domnitoriulu deschise sesiunea camerelor în 15/27 Nov. afirma, că dupa-ce marile puteri europene sunt decise „că se asigure pacea lumii prin aplicarea sincera a tractatului din Berlinu, resboiulu nu ne mai amerintia.“

Ferice de ministrii actuali ai I. Sale R., daca densii sunt convinsi, că de aci înainte resboiulu nu ne mai amerintia. Noi cesti-lalti inse credemu că nici ddloru nu'si facu ilusiune și că ceea ce credu despre pace, este dísu sub multe reserve. „Resboiulu nu ne amerintia.“ De unde se ne póta amerintia, candu noi nu facemu la nimeni nici-unu reu, voimu se traimu cu tóta lumea în pace, înca și cu secularii nostrii neamici? Este inse cu totulu alta întrebare, daca altora le va conveni se ne lase în pace atunci, candu interesele lor le-ar dictá cá se ne calce teritoriulu nostru sub unu pretextu sau altulu. Se nu mai fia nici-o alta cauza de certe și apoi de invasiuni, raporturile reciproce din sfer'a economiei politice, ba chiaru și progressele în cultura preste totu, în cultur'a limbei și în desvoltarea și consolidarea consciintiei și a sentimentelor pure nationali romanesci, voru ajunge a fi totu atâtea cauze de conflicte. Incongiurati de cătra vecini de nationalitati cu totulu heterogene și straine de a nóstra, ei nu potu se védia cu ochi buni crescéndu și intarindu-se acestu elementu latinu

Foisiór'a „Observatoriului“.

Marina séu Zimbetulu Madonei.

De Paul Féval.

Traducere de: D. Petrescu.

(Urmare.)

Francesco remanea nemisicatu; profundulu seu ochiu stralucea sub marile borduri ale palariei sale. Cuvinte fara siru iesiú de pe budiele sale.

Si candu venea se se asiedie la cin'a familiei, . . . alta uimire. Privia pe Marina cum privea magi'a ruineloru.

Alta data iar', ingenunchiá înainte Feciórei din capela, si Marina il iubia pentru aceea; dar' elu nu se rogá.

Ochiulu seu cercetatoru, devorá tabloulu.

Anima 'i batea, fruntea 'i ardea.

III.

Marina si Francesco nu-si spusera nici-odata ca se iubescu.

Erau adesea singuri. În momentele candu Francesco nu cadea sub farmeculu meditatiuniloru sale pasionate, era unu camaradu veselu. Avea o cugetare viua, si vorbirea lui pitoresca, insufletia înca si mai multu cugetarea sa. În contactu cu acestu caracteru tineru si veselu, melancoli'a Marinei peria incetulu cu incetulu.

Dulcele ei zimbetu devenea mai pucinu rar. Pisani cu soci'a sa multumiau lui D-dieu, pentru-ca tóta iubirea loru era concentrata spre mic'a loru Marina, speranti'a si bucuri'a casei.

Intr'o di Francesco se întórse ingrigiatu. Elu dise:

— Asta séra, plecú la Florenti'a. Betraniloru le inghiatiá anim'a. Ei schimbata o privire furisitata, apoi privirea loru alunecá, temetóre, spre tinerá féta.

Marina ingalbenise. Pleopele 'i se inchideau. O lacrima tremurá pe verfulu genelor sale.

Pisani si soci'a sa nu indrasneau se se mai privésca.

— Te vei reintórce? întrebá mam'a pe Francesco.

Francesco se indoia, pe urma respunse:

— Póte.

IV.

Sér'a sosl; era tómnă. Sórele apunea sub cerulu infacaratu: Horizontulu era unu chaosu de aur si purpura. Recórea serei sosea incarcata de caldele profumuri.

Marina ingenunchiase în capela, înainte tabloului Feciórei.

Ea încercá se se róge, dar' budiele sale nu aflau decâtu unu singuru cuventu: — Póte . . .

Nisce pasi se audira sunandu pe lespedile coridorului vecinu. Sinulu Marinei se ridicá incetinelu. Era elu. Ilu accepta!

În acestu momentu, o radia aurita, petrundiendu în capela, luminá fati'a Feciórei, ce parú viia si suridietóre. Zimbetulu Mariei descinse până în adenculu animei fetei cá o promisiune divina.

— Viu se-mi iau diua buna, Marino, murmurá Francesco, acarui voce nu pré era sigura.

Marina nu respunse, dar' ii intinse man'a.

Man'a ei micutia si alba pe care curgeau vine albastre . . .

Se pusera unulu lenga altulu, dragii copii. Erau muti de gura dar' anemele lor le vorbeau destulu de elocentu.

O adiere plina cu dulci miroasuri, intrá aducéndu întins'a siopta a campiloru. Colo, sub plop, o voce departata cantá unu canteceu de doru.

Purpur'a si aurulu se stingeau pe orizontu, cá si cum o perdeá s'ar fi lasatu cu incetulu pe acelu focu minunatu. Francesco strinse pe Marina la peptulu seu. Ea-si ridica asupra-i marii seu ochi umedi.

În coridoru, vocea mamei sale se audi.

— Marina! dicea ea.

Marina deschise ochii. Elu nu mai era acolo.

Si acum, lumin'a lunei era, care aluneca, palida si trista în capela printre ferestrelle de pétra înflorata.

O radia galbina cadea pe faci'a Feciórei, ce era rece, aspra, ce nu mai zimbea.

Marina dete unu slabu tipetu.

Mama-sa o afla prosternata pe marmora.

Francesco alergá pe drumulu Florentiei.

V.

Era unu turnu ce mai stetea în picióre la castelulu Pisani.

În verfulu turnului era o platu-forma.

De acolo, se potea vedea tóta tier'a: cursulu Rubiconului sierpuindu prin campie, Cesena, Sarzina si drumulu Florentiei urcandu spre Apenini.

Nu era nebuna, biata féta, alba cá o statua de alabastru, ce 'si petrecea dilele pe platu-forma, privindu orizontulu inchisu de munti.

Nu era nebuna, dar' se topea pe tacute, sdrobita de unu reu necunoscutu.

Câte-odata, gur'a ei descolorata lasa se cadia unu cuventu, unulu singuru: Póte . . .

Dar' betranii! Oh! durerea este fara mangaiere la acésta etate, fiindu-ca nu are viitorulu cá remediu.

Priveau plangéndu pe Marina. Ti era mila. S'au vediutu némuri mari perindu printr'o lovitura de trasnetu; dar' acésta agonie tardie, acésta mórté desperata!

Pisani plecá fruntea-i plesivita spre pamentu; femeiea sa alu carei pasu tremurá si se indoia, în zadaru încercá alu sustienea. Acelu dulce lucru, ce limb'a familielor esprima printr'o atátu de dulce imagine, toiagulu betranetitoru, le lipseá la amenduoi.

Marina, fiica loru multu iubita, dragutiulu lor angerasiu, alu carui zimbetu era odinióra lumin'a casei, Marina siedea între densii, abatuta si muta.

(Va urmá).

aici la Dunare si Carpati, éra ur'a loru devine cu atátu mai intensiva, cu càtu noi din tóte popórale orientali avemu rar'a fericire de a ne apropiá chiaru prin ajutoriulu limbei nóstre, totu mai multu de popórala cele mai civilizate ale Europei; pentru-cà ori-càtu se încórda reactionarii moderni a slavísá limb'a numai cá se placa rússiloru si altoru popóra slave, incercarile loru servili au se fia si se remana cu totulu desierte, fiindu-cà au intardiadu celu pucinu cu 100 de ani. Bucuresci, 18/30 Nov.

Transilvani'a.

Sibiiu, 6 Dec. n. Suntemu in partea cea mai mare poporu de agricultori, fara distinctiune de nationalitate in Transilvani'a; de aceea si audi multu mai desu intrebându: „Cum ambla timpulu pe la dvóstra, si ce pretiuri au bucatele,“ de catu, „cum merge comerciulu si ce marfa se cauta mai bine, sau cum stau cursurile la burs'a vóstra“ (care nici nu esiste). Asia ne incepemu si noi revist'a, éra si cu amblarea timpului. Lun'a Novembre este de regula ploioása si negurósa, rece si adesea furtunósa. Estimpu ea facú exceptiune din cele mai rari. Aici cá si in vecin'a Romania lun'a trecuta intréga fú din cele mai placute, pre candu in tierile de susu ale monarchiei si in „Austri'a noua“ (Bosni'a) ploua fórté multu si apele esite din albiile loru caúsara daune de milióne, precum ne asigura tóte diariile de pe acolo. Indata inse de a dou'a di Decembre st. n. se incepura si pe aici ploile reci, pe alocurea, precum de es. in partile Clusului, chiaru torentiali, care apoi curendu se transformara in coperisii albu, de inaintea caruia vitele se tragu sub adaposturi de érna, éra ómenii isi vedu de ocupatiuni usitate pe langa casa si la padure, si femeile mai multu intre patru pareti.

Femeile! Amu si uitatu noi óre, ca dupa 17 ani de pauza in Augustu 1879 vomu avé éra si:

Espositiune de produse si de manufacturi romanesci?

Noi barbati amu uitatu, de si subcomitetulu asociatiunei transilvane din cetatea Segisiór'a descoperi dorintia sa si a locuitorilor inca din anulu trecut, comitetulu din Sibiiu aduse acea dorintia la cunoscintia adunarei generale tinute la Simleu, care incuviintia planulu cu mare placere, éra dupa aceea totu subcomitetulu din Sigisiór'a convocá pe membrii acelu departimentu la Sigisiór'a pe 26 Septembrie st. n. spre a delibera intre altele si „asupra chartiei comitetului centrale in obiectulu infiintari unei espositiuni. (A se vedé si Observat. Nr. 74 din 13/25 Sept.)

Se pare ca noi barbati le-amu uitatu tóte acestea, nu inse si femeile nóstre. Cautati bine si veti aflá, ca densele se si prepara pe tacute, pe nesimtite, cá-ci mai au inca numai optu luni pana la deschiderea espositiunei. Dara femeiloru nóstre celoru tinere la pasa prea pucinu de acea scurtime a timpului. In a. 1862 mamele loru au avutu numai 5 luni pentru espositiunea dela Brasiovu si totusi au inplutu patru sale cu obiecte: adeverata improvisatiune! Tóte acelea tieseturi, cuseturi, inpletituri, chindeseli, (brodarii) etc. au fostu esite numai din mani romanesci. Barbati au espusu câte o manufactura de ale loru si produse agricole alese, rare, cultivate (A se vedé cathalogulu de atunci tiparitu in 2 mii de esemplarie).

Lupt'a intre industri'a de casa si cea de fabrica, lupt'a intre porturile nationali si intre cele cosmopolite, curge pe vietia pe mórté. Unu poporu plinu de vietia vigurósa precum este alu nostru, trebue se participe la acésta lupta, in care ne inpingu mii de interese. Deci la lucru, barbati si femei! Lunile de érna ne dau timpu de ajunsu a ne ocupa cu acésta intreprindere nationale. Intr'aceea isi voru face si comitetele, si foile nóstre periodice datori'a loru. Noi din parte-ne vomu deschide colónele nóstre la totu ce ni se va impartasi relativu la fiitóri'a espositiunei, cu atatu mai virtosu, ca este prea de doritu, cá in acésta espositiune se fia reprezentate tóte ramurile industriei domestice si agricole, la câte se pricepu romanii din intrég'a monarchia. Nimicu se nu ni se para neinsemnatoriu. Se ne resbunamu in acestu modu nobile de insult'a, de batjocur'a ce ni s'a facutu in a. 1873 cu ocasiunea fericitei espositiuni universale dela Vien'a. Iá tierancei cusuta cu „arniciu“ si catrinti'a (fota, pestele'a) de gustu si de coloru antice, pittoresci, se stea alaturea cu cele mai fine cuseturi cu firu de auru si argintu, in metase si porfira, esite din salóne. D.-Vóstra carii ati vedutu aici in Sibiiu de es. pe principes'a Montenuovo in toaleta si costumu

de tieranca din valile Ternaveloru; dv. cari sciti cá astadi pittorescile costume romanesci din Romani'a sunt adoptate nu numai la palatu, ci duse pana la Parisu si Londr'a, nu veti aflá nimicu estravagantu in opiniunea nóstra.

— (Éra diphteritis!) Ingriditi mame de prunci, nu'i lasati se recésca, dara nici nu'i inboldoriti in câte trei flanele, cojoccele, sialuletie, cá le faceti si mai reu. Diariile din Clusiu arata, cá acolo in vreo 2 septemani au muritu 38 de prunci totu numai de anghina (diphteritis). In S. Sebesiu au inchisu din nou scólele din caus'a acelei bóle spurcate, contagióse mai cá cium'a, care estermina generatiuni intregi, fóra cá sciinti'a medicinei se o póta infrena cu midiulóce mai eficaci. Cu tóte acestea, ori pe unde avemu medici, se'i chiamamu in casu de durere in gútu, fóra cea mai mica intardiare si se inpliniu ordinatiunile dumnealoru cu precisiune. Pe unde nu sunt medici, incai pretii se se dedea a citi si aplicá midiulóce recomandate de medici in diverse foi periodice, se recomande poporaniloru chiaru in predice grij'a cea mai mare de sanatatea familiiloru. Au nu sciti cá Isusu Christosu vindecá nu numai sufletele, ci si trupurile! De aceea se face fórté bine, cá de pucini ani incóce se propune si câte ceva sciintia de medicina in unele seminare romanesci de clerici. Avemu si foi periodice de medicina; se ni le castigamu. Tocma la timpu ne veni si noue dela mana de medicu unu articlu scrisu bine despre morbulu difteriei. Ii vomu face locu càtu mai curendu in colónele nóstre.

Nu e nici-o mirare cá ne ajungu atâtea bóle, cá-ci dómne, multa e necurati'a si putórea in care traimu, anume pe la orasie si cetati, éra mai virtosu pe la cele unuresci. Proba invederata fia chiaru câte se scriu in acésta materia in diariile maghiare, de es. cá si in dilele trecute despre orasiulu secuiescu Kézdi-Vásárhely, unde prin mai multe strade cauta se'ti astupi nasulu candu treci, tocma cá in orasiele turcesci; gunoie, scursori dela vinarsarii, mortatiuni de cáni, mitie, gaini etc.; nici chiaru vitele de taiatu la macelaria nu sunt vizitate de nimeni. — Sibiiulu trece de cetatea cea mai curata in Transilvani'a; da, curata de candu o curatisera austriacii pana in 1866; cu tóte acestea se vedeti ce scrie „Herm. Ztg.“ si despre mesurile igienice de aici. Dara inca Brasiovulu, dara celelalte, pe unde stradele nu se curatia niciodata! — Óre Cartea dietetica puša la concursu de càtra asociatiunea transilvana de càtiva ani, candu se va da in revisiune definitiva, cá se ésa la lumina?

(Colectele pentru soldatii raniti.) Ne vinu intrebári, cá de ce nu publicamu si noi de acelea. Din simpl'a cauza cá nu le potemu suge din degete. Cumu se pare, colectele destinate pentru Bosni'a se trimitu numai la diarie oficiale si oficióse. In càtu pentru colectele din anulu trecut destinate pentru Romani'a, pre càtu scimu noi, s'au inchiaietu si s'au datu computu definitivu la loculu competente, atátu de aici, càtu si dela Brasiovu; anume aci se prepara publicarea toturoru colecteloru intr'o carticica separata. Intr'aceea noi cerendu copi'a unui respunsu, adresatu domnei Iudit'a consort'a domnului consiliariu gub. pens. Elia Macelariu, de càtra on. presidiu alu Societatiei Crucea rosia, ilu comunicamu cu atátu mai virtosu, cá se se védia si astadata, cá fapt'a humanitaria si totuodata nationale a femeiloru nóstre este si va fi totudeauna recunoscuta si conservata in memori'a posteritati.

(Societatea „Crucea rosia“ din Romani'a. Comitetulu centralu Nro. 738.)

„Bucuresci 11/23 Novembre 1878. Dómn'a mea! Primindu epistol'a Domniei Vóstre dela 4/16 curente, me grabescu a ve esprime viile multumiri in numele Romaniei intregi si in particularu recunoscintia mea, pentru neobositulu concursu ce a'ti binevoitu a dá in favórea braviloru soldati romani, dela inceputulu resboiului pana acum.

Adastu cu deosebita multumire, Dómn'a mea, brosiur'a despre care 'mi anuntiatu. — In ce priveste sum'a de cincii fiorini, ce a'ti binevoitu a ne mai tramite acum, incassandu-se sub recepiss'a Nro. 2025 am onóre a o inaint'a Dvóstra anexata de acésta, rugandu-ve si cu acésta ocaziune se binevoiti a primi asigurarea prea osebitei mele consideratiuni.

Dumitru Ghica, Ioanu S. Bobocu,
presedinte. secretariu.

(Pentru economii de vite, carii vréu se tréca in Dobrogea). La intrebările ce ni se facu, vomu respunde in altu Nr. prin reproducerea dupa „Monitorulu oficiale“ din Bucuresci a unui „Regulamentu pentru stabilirea si perceperea taxeloru in Dobrogea.“ Mai

virtosu punctele 4, 5, 6, privescu tocma pe acésta classa fórté importanta a societatiei romanesci. Preste totu inse Dobrogea merita a fi studiata bine de càtra toti romanii, éra pana atunci nimeni se nu'si faca ilusiuni, precum isi facusera altii multi cu Bosni'a, éra acuma se intorcu acasa cá vai de ei. Ori unde, prin urmare si in Dobrogea, trebue se lucrú, se alergú, daca vrei se traiesci. Locu si ocaziune este; se cere inse capu deschisu si pitióre bune. Diariulu care ese mai aprópe de Dobrogea, adeca in Galati, este Delfinulu, la care vomu reveni preste pucinu.

Situatiunea politica si sociala in Prusso-Germani'a.

Unu proverb alu Englesiloru dice: ca in fiacare casa se afla unu sceletu si prin acésta voiesce se intieléga, ca in fiacare casa, in fiacare familie esista vre-o durere mare séu vre-o nefericire, care i turbura liniscea, i amaresce souvenirile trecutului, i vestejeste sperantiile viitoriului si i inourésa presentulu. Acestu adeveru probatu si necontestabilu remane acelasu si in casulu candu ilu vomu aplicá asupra popóraloru singuratice si asupra stateloru ce ele formésa. Ce este istori'a universalu alta, déca nu memoriile familiare si intime ale singurateceloru popóra dela formarea si pana la apunerea lor? Nici in trecutu si nici in presentu nu esista unu singuru poporu, in acarui istorie si in acarui cale de desvoltare se nu intalnimu scelete de acelea despre care vorbesce in modu asia de semnificativu citatulu proverbu englesescu.

Mai multu séu mai pucinu fiacare poporu a suferitu si a induratu la inceputulu istoriei sale tirani'a despotismului si a teocratiei, care prefindea ca are drepturi divine la domni'a pamentésca. A trebuitu se curga riuri de sange si se se sacrifice hecatombe nenumerate furieloru resbeleloru civile, pana candu despotismulu feudal aliatu in toti tempi cu teocrati'a a potutu fi sdrobitu si invinsu si s'au potutu proclamá drepturile omenesci. In lupt'a acésta neegala, la care au participatu spiritele cele mai luminate si mai nobile ale omenimei intregi, in fine forti'a brúta a fostu invinsa. Asia se credea pana mai ieri alaltaieri, dara aruncandu o privire asupra actualitatii, iute ne vomu convinge, ca acésta a fostu o credintia desiérta in politica, o fabula de convenientia, care supusa unei critice riguróse, dispare cá si o imagine nebulósa a camerei obscure, indata ce se stinge lumin'a artificiósa.

Acésta esperientia trista si durerósa, intre tóte natiunile moderne o facú natiunea germana, pe care o vedemu astadi gemandu éra si subtu jugulu despotismului absolutisticu si cesarianu, care capitulandu la Sedanu in Septembrie 1870 in persón'a imperatului Napoleonu III, printr'o metemsihosa nepreveduta si fenomenala, reinvia si se individualisa asemenea unui fenice, in persón'a cancelariului de „fieru si sange“ principele de Bismark, acestu protohipu incarnatu alu unui geniu fatalu si destructivu, dela acarui nervi eternu iritati si dela acarui capricii demonice depinde astadi pacea lumii si sórtea popóraloru. Este intr'adeveru admirabilu cum unu barbatu atatu de antipathicu a sciutu se se folosésca de inpregiurari intr'unu modu atatu de minunatu si aventuros, pentru cá se ajunga a se inaltia la rangulu in care-lu vedemu si a-si inpune dictatur'a sa personala si terorismulu seu brutalu, nu numai natiunei germane, dara Europei intregi. Firesce este o intrebare inca nedeslegata, déca recunóscerea si posibilitatea unei cariere politice, cá a principelui de Bismark, póte fi numita stralucita si demna de imitatu, séu ca ea este o proba de slabiciune si decadintia a Europei intregi si in specialu a natiunei germane. Ne tememu, ca dupa ce puterniculu cancelariu va inchide ochii, istori'a va inregistrá a doua parte a asertiunei de mai susu.

Déca pe tempulu domniei lui Napoleonu III nemtii isi batéu jocu si isi ridéu de natiunea franceza, numindu-o slaba, decadiuta, corupta si fara viitoru, apoi ce voru dice astadi francesii despre natiunea germana, care dupa stralucitele victorii de pe campulu de resbelu din Franci'a si dupa ce s'au inbogatitu cu doue provincii in floritóre si cu cincii miliarde se afla intr'o stare neasemanatu mai trista, mai deplorabila si mai demna de compatimitu, decatu cum se aflá natiunea franceza pe tempulu, candu cesarismulu imperialu isi serbá orgiele sale in Tuilleriile Parisului.

D'abea au trecut optu ani de dile, decandu se proclama unitatea Germaniei si imperiulu germanu in sal'a cu oglindi din Versailles. Franci'a era umilita, sdrobita si trantita la parete, éra Germani'a se redicá triumfatóre, gloriósa si inbogatita la primul rangulu intre statele datatóre de tonu din

urop'a. Dara ce diferinția enormă nu există astăzi între starea Franței învinse și între aceea a Germaniei învingătoare? În timpul ce Franța și-au stăvilit puterile, înflorisește și progresă în toate direcțiile vieții spirituale precum și materiale, val'a ei suspină și plânge iluziunile pierdute, îndură toate miseriile pauperismului desperat și se afere cu o pacientă inesplicabilă și umilitoare dictatură a unui singur om, alu aceluia, care promisese națiunii germane încă de multu unu Sedan eternu.

Gratie nesocotitelor și atatu de multu regretelor atentate asupra persoanei inviolabile a betralului imperat și rege Wilhelm I, precum și nealificabilului servilismu alu parlamentului centralu, principele cancelarului reuși se înscenese pe cale parlamentară o lovitură de statu, care se pôte mesurâ la efectele sale cu ori care alta cunoscută până cumă în istorie. Pretestandu, ca siguranția statului și liniștea publică este amenințată și periclitată din partea socialistilor, foștii sei aliați de dinăoară, puse de i se vota faimoasă și draconică lege excepțională în contra socialistilor, care nu este altu ceva, decatu suspendarea libertăților constituționale și înlocuirea lor prin dictatură arbitrară și brutală a unui singur om.

Cetindu cineva despre măsurile teroristice ce se iau în contră națiunii prusso-germane în puterea celei legi excepționale, din partea autorităților guvernului imperialu din Berlinu, îți pare ca cetesti stori'a înveștății din Spania sau a tribunalelor secrete din evulu mediu. Pentru-că această iluziune se fie completă mai lipsese încă numai autodafeele, caror flacări se înalțau la ceru spre gloriificarea lui D-dieu.

În 5 ale l. c. imperatoarele-rege se va reintorci în capitală sa, pentru că după o scurtă regentă a fiului său, se reia franele guvernului în tremurândă a mana, pe care au fost nevoiți a le depune în zilele viguroase ale succesorului său, în urm'a atentatului dr. Nobiling. Din partea autorităților i se pregătesc o primire grandioasă și triumfală, că și cându s'ar reintorci de la unu resbelu glorios și victoriosu. În același timp înse, același autorități, proclamă starea de asediu civilu asupra capitalei și asupra districtelor învecinate; organiză unu sistem de ostracismu asupra tuturor acelor persoane pe care denunțanți și spioni bine plătiți și stigmatiză a fi periculoși sau suspecti, îi esilează și îi expatriază fără pietate punendu-le termenul de câte 24 ore, desființându-le sute de reuniuni și societăți, suprimă dieci de diare, opresce și pune pe neadecul celu negru sute de carti și scrieri, pe care astăzi le află a fi periculoase și introduce o vizitare riguroasă și severă a pasaportelor celor ce vinu din străinătate, tocmai așa precum era în Rom'a papalității și precum mai este încă astăzi în neconstituțională Rusie, unde domnesce voința suverană a albului Tiaru.

Lumea civilizată stă și se uimesce de cele ce se petrecu în centrul Europei, la poporul „populilor și alu cugetătorilor” și se întreba, ca ore ce finitu va luă această reacțiune revoluționară înscenată de puternicul cancelar alu Germaniei mari și unite, după atâtea sacrificii și atâtea versari sange. Responsulu mai curendu său mai târziu va trebui se-lu dea însăși națiunea germană și neținemem ca o va face așa, că se se adeverescă predicerea actualului dictator și principe-cancelariu ca: își va termină cariera prin o mare gresiela.

Dece acea „mare gresiela” este deja comisă sau nu, această ne o va arata viitorulu, care pentru națiunea germană este totu așa de nesigur și de întunecat că și înaintea revoluțiunii din 1848, careia apoi urma reacțiunea absolutistă subtu guvernulu lui Manteuffel și a partizanilor sei.

Camilu.

Demonstrațiunile politice din Buda-Pesta.

În aceiași zi în care ne șosesce știrea despre reconstruirea definitivă a cabinetului C. Tisza prin intrarea comitetului Iulius Szapáry ca ministru de finanțe și a baronului Kemény Gabor ca ministru alu comunicațiilor, eata ce cetim în „Pester Lloyd” și în celelalte diare sosite din capitală Ungariei despre demonstrațiunea politică a studenților magiari ce a avut locu luni în 2 l. c.

Îndată după ce își țienura deputații opoziționali cuventările lor vehemente cu ocaziunea adresei de tron, studenții magiari de la universitate se decisera se facă o serenadă în onoarea „opozițiunii fusionate” și a stingei extreme. Guvernulu le a întredis această, dară cu toate acestea subtu firm'a cetățenilor capitalei acea serenadă totuși se înscenă luni ser'a.

Între multele orățiuni ținute în acea seară merita se cunoșcem cu deosebire două foarte caracteristice și adesea aceea a studentului în drepturi Bela Barabas, ținută înaintea clubului „intransigentilor” și responsulu ce iau datu deputatul Ludovicu Mocsary în numele acelei partide.

Eata ce dise juristulu Barabas între altele: „Unu ucasu aparut pe neașteptate, a întredis junimeii academice în modulu celu mai severu de a participă la această demonstrațiune patriotică. Rescriptulu onorabilului ministru de culte și-au avut efectulu doritu. Juristulu își framantă capulu cu legile care tractă despre responsabilitatea ministerială, filosofulu poetisă unu imnu, prin care serbatoresce victoriile din urma ale lui C. Tisza, tehniculu concepe planuri nou de drumuri de fieru pentru Bosni'a și Asia mai departe. (Claritate) O repetu, nu tinerimea academică se află aicea, ci o corporațiune cu multu mai puternică și mai mare: junimea națiunii. Junimea are unu dreptu în interesulu propriulu sau viitoru de a se exprime asupra actualității și prin această își împlinesc numai datorința sa patriotică. Ca acestea nu sunt numai nesce frase goale, această o probă mai bine miscarea junimeii în anii 48 și 61 și propriile cuvinte ale actualului ministru-presedinte, care cându cu fuziunea făcută la 5 Martiu 1875 au adresat următoarele cuvinte contra junimeii, care i facuse o serenadă:

„Ca junimea își redică vocea să într'unu momentu Asia de importantu că celu actualu, o află prea firescu. Tristu ar fi fostu din contra, deca ea ar fi remas mută. Sunt de firm'a convingere, ca în atitudinea această patriotică a junimeii se cuprinde garanția cea mai sigură pentru unu viitoru mai bunu alu patriei.”

Asia a vorbitu Tisza înainte de această cu trei ani. (Voci: „infam!”)

Barabas își termina vorbirea apostrofându prin aceste cuvinte pe partidă „intransigentilor.” „Cându votulu vostru ne va chemă pe campulu de luptă, ne vomu duce cu bucuria, pentru ca știmu, ca vomu stă fată în fată nu cu amicii, ci cu inamicii noștrii comuni și neînfricați cu Rusii. (Strigari de: „Éljen a török nemzet,” „Le a muszkaval.” — „Se trăiescă națiunea turcescă,” Josu cu rusii!”)

În numele intransigentilor răspuse Ludovicu Mocsary; elu accentuă modulu cum se nimicesc constituțiunea și ca actuală politica falsă este posibilă numai în urm'a profunde corupțiuni în care se află Ungaria.

„Junii mei amici! Creați voi o Ungaria mai frumoasă, o alta Ungaria. Generațiunea, care conduce astăzi afacerile țerei, este incapabilă a duce națiunea la unu viitoru mai bunu. Nu înveștiți aceea ce vedeti ca se petrece în giurulu vostru; întorțeti-ve privirile cu indignațiune și despretiu de la minciună și feloniă, care de jă în viața noastră publică s'au prefăcutu în sistem.”

După Mocsary mai vorbi încă Verhovay dîcîndu, ca preste puținu timp reacțiunea va constringe junimea se schimbe cartile cu armele. „Eu protestes,” termina elu, „în contra acuzarei ce ni se face, ca noi pregătimu revoluțiunea; această o facu acei barbati, cari se află în capulu guvernului. Guvernulu însăși la poporul, tradă drepțiunile lui, guvernulu însuși arunca semeni'a revoluțiunii.”

Eata încă o probă din cele multe, despre modulu cum unguirii însii prepara revoluțiunea și o punu în acțiune, pentru-că apoi după o nouă catastrofă că cea de la Világos, se facă locu absolutismulu reactionariu.

Dela congresulu nationalu bisericescu alu Romaniloru gr.-or. din Ungaria și Transilvania.

(Raportu speciale alu „Tel. Rom.”)

Sedintă XI, din 12/24 Octombrie 1878.

(Urmare.)

Sedintă se deschide la 9 ore. Se cetesc și se autentice protocoalele sedintelor IX și X.

Presidiulu prezintă raportulu consistoriului metropolitanu, prin care se asterne testamentulu fericitulu arhiiep. și Metropolitu Andreiu Siaguna, cu unele informațiuni, ce privesc concludese congresulu din 1874 Nr. 63. —

Se transpune comisiunii financiare.

Dep. V. Mangra considerand, ca este o trebuință foarte simțită pentru o formare științifică mai superioară a clerulu nostru; considerand ca institutele teologice existente, din diferite înpregurări nu pot corespunde acestei necesități foarte simțite; considerand mai departe, ca numai prin o calificățiune mai înaltă științifică vomu ajunge a regulă cu mai bunu succesu și

pozițiunea preotilor în ce privește partea materială, propune: „Maritul congresu se constată trebuința unui institutu superioru de învățămîntu teologicu pentru Metropoliă întreaga, și se facă dispozițiunile de lipsă pentru punerea în lucrare a acestui lucru.

Se transpune comisiunii școlare.

Urmă la ordinea dilei continuarea pertractării proiectulu pentru regularea parochiilor.

Raportorul comisiunii propune și congresulu primescă că, la §. 16 al. 1. la sfîrșitu se se adăoge „și clasă la care aparține parochia.”

Al. 2 a acestui §., cu unu amandamentu alu comisiunii cu privire la fîi'a, în care se se publice concursulu și cu unu altu amandamentu alu dep. Zigre, cu privire la termenulu concursulu, se primesc în următoarea stilisare: „Concursele trebuie se se publice în organulu de publicitate alu respectivei eparchii, punendu-se unu termen de celu puțin 30 zile. Termenulu acesta se compută de la primă publicare în organulu de publicitate. Suplicele de concursu intrate mai târziu, nu se potu luă în considerare.”

La al. 3 comisiunea propune primirea neschimbată, iar dep. Dr. Ilarionu Puscariu propune că; „concursele în totu casulu se se asterne consistoriulu spre revizuire,” pentru ca comitetele parochiale adese facu abusu de dreptulu lor în detrimentulu candidatiloru de parochu.

Eppulu Metianu combate această propunere, ca-ci după §. 23 din st. org. consistoriulu incurge la facerea concursulu prin mandatariulu său, care este protopresbiterulu cerculu.

Dep. Z. Boiu spriginesc propunerea lui Puscariu, ca-ci concursele sunt normative pentru statorirea emolumentelor stațiunii de parochu. Consistoriulu deci trebuie se supraveghească asupra acestui lucru.

Dep. A. Trombitiasiu e contra propunerii lui Puscariu, care în urma și-o retrage pentru a castiga în timp cu desbaterile.

Dep. Bugarinu afland dispozițiunile coprinse în alineă din urma a §. 16 în contradicere cu §. 25 din stat. org. propune, spriginitu de dep. Ionasiu și Dr. Pacurariu, următoarea stilisare: „concursele le compune comitetulu parochialu, după premergetore cointelegere cu protopresbiterulu concernent. În casu de neînțelegere între comitetu și protopresbiteru, concursele se substernu consistoriulu spre decider.

Congresulu adoptă această propunere.

§. 17 se propune spre primire neschimbatu.

Congresulu primescă cu adaosulu propus de dep. Boiu că: „la prezentarea concurselor se se pună și numerulu acuzelor.

§. 18 se recomandă de raportoru spre primire cu unele mici modificățiuni, unde e vorbă de pedepsirea influințării alegerilor.

Dep. Dr. Pacurariu cere stergerea §-lui întregu, ca-ci i se pare a fi lucru odiosu a se presupune la ori-ce dispozițiune din lege abateri, cari se fia pedepsite. Se nu facem în lege dispoziții de acele, cari în viitoru ne-ar timbră că omni aplecați a calcă la totu momentulu legea.

Dep. Trombitiasiu recunoșce și elu ca legislațura este unu portretu alu timpulu în care s'au adus legile, regretă însă, ca acestu adeveru nu-lu potemu încungură. Alte corporațiuni mai înalte încă facu dispozițiuni în contra corupțiunii la alegeri, pentru ce se nu se facă dar și de congresu? Sustinete textulu comisiunii.

Punendu-se propunerile la votu, se primesc cu majoritate însemnată propunerea comisiunii, respective a textulu din proiectu cu următoarea schimbare în jumetatea din urma: „Constatandu-se o astfel de influență, respectivulu concurentu chiar și de ar deveni alesu, pe langă aceea ca i se nimicesc alegerea, nu are dreptu se mai concure la aceeași parochia iar la „casu de repetire se va eschidă pentru totdeauna de a „mai potă concurge la o parochia din întregă provincia metropolitană.”

§. 19 raportorul propune alu primu neschimbatu.

Al. 1. se primesc.

La al. 2 dep. Zigre propune a se dice; „alegându-se barbati de încredere și notari.”

Se primesc.

La aceeași alineă dep. Al. Popoviciu face propunerea a se sterge de la începutulu ei cuvintele „celor prezentu” și se se dica numai „se constată numerulu „îndreptarilor la actulu de alegere.”

Acastă propunere da ansă la o dezbateră lungă și cam încurcată.

În urma la deslășirile dep. Babesiu și Dr. Pacurariu, congresulu decide a susține alu 2 în textulu comisiunii, resp. al proiectulu cu adaosulu: „apoi cu „acea se constituie biroulu sinodal” etc.

Dep. Boiu propune a se intercală între al. 2 și al. 3 o alienea nouă: „Alegerea prin aclamațiune nu este permisă.”

Dep. Dr. Hodosiu combate această propunere, fiindu ea coprină în dispozițiunile din alineă următoare.

Punendu-se la votu, propunerea lui Boiu nu este spriginită și congresulu primescă al. 3 și 4 neschimbate.

Ca adaos la acestu §. propune dep. Babesiu urmatoriulu amandamentu: „Votarea se continuă, pe catu „tempu se infățisă votanți. Trecându 5 minute fara „a se infățisă unu votant nou, votarea se încheie;” și după ce propunerea lui Pacurariu: de a prelungi termenulu la 1/2 ora — se respinge, congresulu primescă amandamentulu lui Babesiu.

Alineele 5, 6, 7 se primesc fără schimbare în esență.

La alineă 8 recomandată de comisiune spre primire, dep. Zigre propune o stilisare mai precisă și anume: „Actele relative la alegere după expirarea de „14 zile, rezervate pentru proteste, se asterne după 8 „zile la scaunulu protopresbiterulu spre examinare. În „casu de protestu său de dificultatea alegerii, conclu-

„sulu scaunului protopopescu este a se comunică respectivilor recurenti; dupa expirarea de 14 zile, rezervate pentru apelatiune, in timpul de 8 zile actele se asternu la consistoriu spre aprobare; de consistoriu se propune celu alesu de parochu episcopului spre afacere canonica.“

Dep. Archimandritu Popea spriginesce această propunere că una ce este basata pe st. org si combate acea parte din propunerea comisiunii, care da dreptulu de intarire episcopului, fara ingerenti'a consistoriului.

Dep. Cosma de alta parte sustiene, ca st. org. n'ar spune nicaieri, ca intarirea alegerei de preoti ar cadea in competenti'a consistorului, prin urmare densulu nici nu recunósce consistoriului dreptulu de a se mestecă in această afacere.

(Va urmá.)

Societatea academica romana.

Sesiunea anului 1878.

Siedinti'a dela 21 Septembrie.

(Urmare.)

Distributiunea materiei se vede facuta dupa o metoda stiintifica si sistematica: secolii deosebiti cu grija; situatiunile claselor rurale bine precisate, asia ca dupa elu potemu urmari pasu cu pasu tóte transformatiunile lor pana la diu'a, candu fura indreptatite si chiamate la libertate, la egalitate civila si la proprietate.

Intinderea materiei ocupa 312 pagini manuscriptu, trece peste maximulu prescriu de programa, si aréta silintiele ce pare ca si-a data autorulu de a tractá thes'a cu sciintia si cunoscentia.

Lucrarea această — nu me sfiescu de a afirmá — e chiamata a jocá unu rolu inportantu in sciintia economiei politice si a istoriei nationale. Pana acum nu avému inca adunate intr'unu singuru manunchiu si clasate cu grija, date si fapte asupra starii sociale, economice si politice ale tieranului nostru: in scrierile cunoscute pana acuma nu reesia din istoria poporului nostru cu vieti'a s'a propria, cu caracterulu seu individualu, cu rolulu seu de actiune asupra vietiei sociale a tieriei. Oper'a de facia pare ca imple această lacuna; si deca ar' fi scrisa in orice alta limba europeana, ea inca ar' face onóre literaturii si natiunii nóstre. Fia cá tóte thesele ce ar' propune societatea nóstra se dobendésca succesulu, care ni se infacisísa astadi; sufletulu fundatorulu acestui premiu ar' fi de o suta de ori inpacatu cu nobil'a s'a inspiratiune, éra societatea academica ar' avé fericirea de a se mandri cu lucrarile sale.

Eu, unulu, nu me indoiescu astadi, ca societatea intréga se va uni cu comisiunea spre a acordá premiulu Nasturelu acestei opere.

G. Sionu.

D. Ionescu dice, ca intreprenderea autorulu e seriósá, dér' ca scriptulu seu este numai, cá prim'a gatire a materialulu. Operatulu contine tóte elementele pentru unu intinsu si bunu memoriu, déra are in sine si insemnate contradictiuni. Citésa cateva pasagiuri din introducere, in care indica contradicieri. Apoi revenindu la subiectu, spune, ca planulu e completu, intentiunile bune, spiritulu sanetosu, dér' esecutiunea nu e completa, fiindu pripita invederatu. Dupa ce memoria listulu cade in erori, apoi si materialele pare ca le-a aruncatu fara legatura; nu da vreo solutiune la atatea probleme, cari suleva subiectulu pusu la concursu. — D. Stefanescu dice, ca ar' fi voitu se ridice cestiunea presentarii manuscriptulu la tempu, dér' dupa cele spuse de D. Ionescu, intielege acum, pentru ce oper'a nu s'a prezentatu la tempu. — D. Odobescu, respun-diendu obiectiunilor lui Ionescu, arata mai antaiu diferenti'a ce exista intre unu memoriu si o carte. Celui de antaiu i se cere a condensá in sine elemente sciintifice grupate cu metoda, éra nu a presentá o materia elaborata in modu definitivu, ceea-ce este insurirea numai a unei carti. Dintr'unu bunu memoriu póte esi o mai buna carte. D. Ionescu a convenitu, ca nici metod'a nici elementele copiósse si interesante nu lipsescu lucrarei de facia. Mai multu, d-s'a a aretatu cum ca unele parti sunt tractate cu maiestria, atatu in fondu, catu si in stilu, i s'a parutu inse a vedé óre-cari contradictiuni! D. Odobescu inse, chiaru in locurile indicate nu vede contradictiuni. Buna-óra nu vede, ca autorulu se fi pretinsu in introducerea s'a, ca elementulu dacicu se fi persistatu in institutiuni chiaru dupa contopirea s'a cu celu romanu cuceritoru. Apoi nici in ceea-ce dice despre originea statulu Moldovei nu vede se fia alta lipsa, de catu aceea a unei definitive stilisari. Asemenea nici in miscarea de prosperitate a poporatiunii rurale din unele parti ale Romaniei, pe candu altele se aflau in miseria in secolulu XVII, nu vede contradictiune, ci o constatare cu totulu noua facuta pe basa de elemente istorice noue. In resumatu, vede in acestu memoriu o lucrare eminenta, care mai multu de catu ori-care pana acum merita a se premiá. Inaintea unei lucrari asia de meritorie, nu suntemu in dreptu se ne ridicama pretensiunile pana a cere se ni se aduca o carte perfecta asupra unei materii inca fórté pucinu explorata de sciintia istorica si economica, Déca constatamu óre-cari lacune, avemu midiulóce de a propune pentru alti ani chiaru cestiunea acelea pentru viitóre concursuri. Deo-camdata ni se aduce, credemu, mai multu decatú potému sperá. Este de onóre si de datoria pentru noi a premiá memoriulu. — D. Babesiu dice, ca pe catu tempu vede ca se ridica opositiune contra acestui opu, dlui cere se se pronuncia societatea asupra faptulu intrarei manuscriptulu mai tardiu de cum era prescriu prin concursu; cu această n'ar trebui se se faca unu precedentu de procedere vitiósá.

D. Sionu raspunde, ca dupa ce amu intratu in fondu, nu mai e loculu a ne ocupá de forma. Déca éra se nu se primésca, trebuia din capulu loculu se se respinga. Dér' societatea l'a primitu, l'a recomandatú la comisiune; această l'a cercetatú si a facutu raportulu

ei; si de ar' fi venitu dela inceputu chiaru, dupa cum cere d. Stefanescu, n'ar' fi potutu se faca mai multu decatú atatu. — D. Aurelianu dice, ca invocarea acestei lipse de formalitati i se pare nefundata. Comisiunea, din care face si dlui parte, ori-cum fia, a primitu manuscriptulu dela societate si a avutu indestulu tempu de a'l studia. Catu despre nesuficienti'a lui, dlui afirma, ca dela o disertatiune nu se póte cere mai multu. Ea raspunde pe deplinu la program'a nóstra, si dupa ce ca autorulu a muncitu atatu tempu, ca se ne faca o lucrare cum am doritu, ar' fi fórté nedreptu se nu i se acorde premiulu. — D. Stefanescu revine la cestiunea intrarei manuscriptulu si sustiene pe D. Babesiu. — D. Maniu dice, ca procedur'a are insemnatare ei. Dupa ce am intratu in fondu, nu ne mai potém intótre la forma. Vorbindu asupra fondulu inse, pentru argumentele invocate de d. Ionescu, cere amanarea concursulu pentru anulu viitoriu si in acestu tempu spera, ca autorulu 'si-va completá oper'a. — D. Odobescu revine asupra celorlu dise de d. Ionescu, carele insusi a disu, ca operatulu are calitati eminente, cari ele numai ne-au facutu pe toti a trece, de astadata numai, asupra miceloru abateri dela regulele inpusse pentru primirea manuscriptulu. Dér' nu póte admite, ca dupa ce s'a tractatu cestiunea in fondu, se mai potemu reveni acum asupra cestiunei de forma. Acum unu anu amu premiatu o lucrare asupra Daciloru, care era de siguru inferióra celei ce ne vine astadi. Amu aflatu in ea lacune si totusi amu premiát'o, cerendu cá autorulu se faca in urma corectiuni si completari mai inainte de tiparire. Totu asia potemu face si estempu.

Dupa óre-cari interlocutiuni din partea dloru Stefanescu, Aurelianu si Baritiu, d. Romanu depune o propunere subscrisa si de d. Odobescu in urmatórea coprin-dere: „Propunemu: Societatea, recunoscendu merítulu eminentelu lucrari Tieranulu romanu, i decerne premiulu Nasturelu de 5000 lei; dér' constatandu-se, ca autorulu 'i-a lipsitu tempulu pentru completarea constructiunei acestei opere, decide, cá premiulu se i se liberesse dupa completarea facuta in cursulu anulu.“ D. Maniu combate propunerea dicéendu, ca de órece pe de o parte cere decernerea premiulu in principiu, éra pe de alt'a constata, ca oper'a nu este completa, nu póte acordá premiulu. — D. Ionescu trecéendu preste cestiunea de forma sulevata de dnii Stefanescu si Babesiu, dice, ca pentru această nu respinge oper'a, ci sustiene ide'a amanarei concursulu chiaru pentru prestigiulu societati-ei; termina depunendu o propunere subscrisa si de d. Maniu in coprin-dere; „Se se amane pe anulu viitoriu, mantienendu-se concursulu publicatu.“

Dupa această siedinti'a se suspende pe 5 minute pentru consultare. Redeschidendu-se, depuitorii propunerilor de mai susu declara, ca le retragu. „Se nu se decérna premiulu pentru memoriulu Tieranulu romanu, fiindu insuficientu si necompletu.“ — Acesta propunere sustienuta si de d. Stefanescu se pune la votu prin bile. La deschiderea urnei, resulta 5 bile albe si 6 negre. Propunerea se declara caduata. Se punu apoi la votu conclusiunile raportulu comisiunii si rezultatulu este: 7 bile negre si 4 albe. Prin urmare, premiulu nu se acorda. — Siedinti'a se ridica la 12^{1/2} óre.

La 2 óre p. m. siedinti'a se redeschide, deschisa publiculu. La ordinea dilei, disertatiunea dlui Ioanu Ghic'a cu titulu Omulu si inceputulu seu. — Se asculta cu multa atentiune. Dupa terminarea lecturii D. Baritiu aduce omagiurile sale dlui presiedinte pentru instructiv'a s'a disertatiune, si propune cá se se tiparésca in Anale. — Societatea admite.

D. Stefanescu da o relatiune succinta despre o descoperire paleontologica facuta de dlui in districtulu Oltu, langa Slatin'a, si anume despre o falca de camila fosila din epoc'a quarternara, prim'a camila fosila ce s'a gasitu in Europ'a. Se admite a se tipari in Anale.

D. Odobescu cetesce continuarea disertatiunii sale asupra cununei dela Novo-Cerkask, care se asculta cu mare interesu si se recomanda a se tipari in Anale. Presiedinte, I. Ghic'a.

Secretaru ad hoc, G. Sionu.

Sciri diverse.

— (Productiunea musicala) a reuniuni magiare de cantari din Sibiu, avú locu in sér'a de 5 l. c. Program'a constatatóre din 7 numere a fostu bine si cu precisiune esecutata in audiulu unui publicu alesu si numerosu, care recompensá placerile ce gustá prin aplause vii si prelungite. Dupa productiunea a urmatu jocu, care durá fórté animatu pana dupa 3 óre din diu.

— (Doctore femei.) In Aix, in fost'a capitala a Provençei din Franci'a, au fostu promovate cu gradulu de doctoru in medicina, domnisiór'a Hedwig'a Ozesko, de nationalitate russa si domnisiór'a Justin'a Dela y gne, o francesca.

— (D' Ennery,) cunoscutulu poetu dramaticu din Parisu, a inventatu unu midiulócu fórté espeditivu, se scape de poeticastru, cari ilu incomodau cu cetirea operateloru lor. Indata ce intrá la densulu vreunulu din aceste geniuri necunoscute si pierdute si ii esprimá rogarea se ii permita a ii ceti operatulu seu, ii raspunde cu tonu curtenitoru: „Mi pare fórté ru, dara tocmai acestu sujetu se afla in cartonulu meu.“ — „Dara d-ta inca nu poti sci . . .“ — „O, dá, eu sciu! De altcum déca iti face placere, poti se incepi lectur'a, inse mai curendu séu mai tardiu se nu te prindia mirare, déca vei afla intr'o drama a mea tractata aceeași tema . . .“ In urm'a responsulu acestuia, inca n'au insistatu nici unulu din acei dramatici necunoscuti, cá se ii mai cetésca manuscriptulu seu.

— (Gubernulu ungurescu) are intentiunea se infintiese o universitate — unguresca in Pressburg (Pojoniu). Firesce ca din budgetulu statulu si pe comptulu scóloru si gimnasieloru confessionale si nemagiare, care in locu se se inmultésca si se prosperese,

din contra sunt persecutate, inchise, li se confisca fc durile, cartile scolastice si chartele geografice. Asia pretinde inalt'a idea de statulu si lupt'a pentru existenti proclamata prin constitutionalismulu ungurescu. Pent scólele unguresci se da totu, éra pentru cele neung resti nemicu, ba li se mai ia si aceea ce au. A face si Russi'a in Poloni'a.

— (O dama in sarcinata) se urca pe Dobratsce care este unulu din piscurile cele mai inalte ale Alpilo dela Villach in Carinthia. Ajunsa la hotelulu alpinu acolo, o apucara durerile si in scurtu tempu nascú u fecioru. Dam'a aceea este din Vien'a si fiulu ei cam va fi mare, va potea dice cu multu dreptu despre sin ca este de o nascere inalta, pentru ca vedú lumin dilei la o inaltime de 7000 urme desupra nivelulu mari

— (Probe de stilu russescu.) Intr'unu a ticolu alu diariulu russescu „Sovrom Izv.“ se potea ce mai daunadi urmatórele: „Animalulu selbaticu, ranitu e mórté se afla in agonía. Hienele si celelalte specie de cair cari in decursulu resboiulu se aflau in vizuinele lor, arunca acuma asupra corpulu recitu, pentru cá se' sfasie. In dosulu Austriei, care si-au infiptu dintii i estremitatiile cadavrulu, care sunt Bosni'a si Hertii govin'a, fara ca ins'a se le fi potutu rupe pana acum si la spatele Angliei, care au inghititu Cyprulu si Asia mica, unu nou siacalu, Itali'a se pregatesce a rapi Cret'. Preste pucinu si Franci'a, uitandu'si de progresele sa civilisatóre, se va arunca asupra pradei ce este apróp de a putredi. — Candu animalele rapitóre voru fi coi sumatu cadavrulu, fara ca se se fi saturatu, atunci apo de regula se incaibara intre ele . . .“ Herm. Ztg.“

— (Proverbe russesci.) Lupulu au chiamat la prandiu pe capra, această inse au refusatú. — Vulpe dórme si in visu numera gaini. — Lupulu isi schimb perulu in facare anu, dara totu lupu remane. — Amuru, foculu si tusea nu se potú ascunde. — Inprietenescce cu unu ursu, inse nu lasá toporulu din manú Aceluia care tiene veninu in gura, tóte i se par amare. Painea si sarea pe inblandieste si p banditi. Unu stomacu plinu estú surdu pentru ori e invetiaturi. Celu care venédia doui iepuri dintr'odata nu va prinde pe nici unulu. D-dieu nu se grabesc niciodata, pentru ca elu este siguru de tient'a sa. Déca draculu ii inchidi usi'a inaintea nasulu, elu iti intra p feréstra. Nu lauda recolt'a pana candu nu o ai bagat in siura. Nu este de lipsa a semaná nebuni, ei cresc de sine. Cu D-dieu poti merge preste mari, éra far elu nici preste pragulu casei. Adeverulu nu se innée in apa si nu se arde in focu. Unu nebunu póte arunca o pétra intr'unu lacu, fara ca siépte intiepleti se fia in stare se o scóta. Man'a unei mame nu frange ósele Multi sunt gata se iti dea consiliu, inse pucini, cari si iti ajute. O consciintia curata este ochiulu lui D-dieu Minciunile ambla pe picioru siovaitóre. Care minte acela si fura. Candu iesi din casa róga-te odata, candu pleci pe mare de doua ori, éra candu te duci la cununia, róga-te de trei ori.

— (In Chicago in Americ'a) s'au infintiat unu clubu straniu de femei, sub firma „Clubulu-barbatu vino a casa.“ Emblem'a acestui clubu este unu bastonu de vreo 4 urme lungime. Veghiati barbati! ca nu gluma.

Post'a redactiunei.

Brasiovu, Blasiu, Temisiór'a, Buda-Pesta (doue) Clusiu (trei), Zolnocu (Salagiu), Clescuti'a, Rodna vechia Pinticu, Bucuresci (19 Nov. v.), Craiov'a (totu 19) Acumu dupa întórcerea redactorulu din a trei'a cale toria (astadata prea trista), se va raspunde la cele ma multe prin posta; altora in fapta. Publicarea Msptloru afara de uniculu, s'a intardiatu numai din caus'a multimei de materialu, care trebue se ocupe locu pre catu se póte, cu respectu la diversele clase de lectori s de ocupatiuni omenesci.

Chirlibab'a (in Bucovin'a). Nu e lucru curatu De aici merge in tóta regul'a.

Preturile cerealielor

si altoru obiecte de traíu au fostu la

6 Decembre in Sibiu:

Gráu, dupa cualitati	1 hectolitru fl.	5.40—6.20
Gráu, amestecatú	1 „ „	4.50—5.10
Secara	1 „ „	3.40—3.80
Papusiuiu	1 „ „	3.10—3.50
Ordiu	1 „ „	4.—
Ovesu	1 „ „	1.80—2.20
Cartofi	1 „ „	—
Mazare	1 „ „	5.——5.50
Linte	1 „ „	8.——8.50
Fasole	1 „ „	5.——5.50
Lardu (slanina)	50 Kilogram. „	34.—
Untura (unsóre topita)	50 „ „	28.50
Carne de vita	1 „ „	32.—44
Oua 10 de	„ „	—25

Cursulu monetelor in val. austr.

Vien'a, 5 Decembre

Galbinii imperat. de auru	fl.	5.56 cr
Moneta de 20 franci	„	9.30 „
Imperialu rusescu	„	9.30 „
Moneta germana de 100 marce	„	57.40 „
Sovereigns englesi	„	12.— „
Lira turéscá	„	11.— „
Monete austr. de argintu 100 fl.	„	100.— „

Cursuri de Bucuresei in Lei noi (franci).

2 Decembre.

Obligatiuni rurale din 1864 cu 10%	l.	99.25 b.
Imprumutulu Oppenheim din 1866 cu 8%	„	101.— „
Obligatiune de imprumutu dominiále din 1871 cu 8%	„	98.75 „
Creditu fonicariu (hipot.) rurale cu 7%	„	91.70 „
Creditu fonicariu urbanu (alu capitaloi cu 7%	„	83.50 „
Imprumutulu municipale non (alu capit.) din 1875 cu 8%	„	95.50 „
Fondulu de pensii (per 300 l. a.) cu 10%	„	180.— „
Actiunile caliloru fer. rom. din 1868 cu 5%	„	35.— „
Actiunile caliloru fer., prioritati din 1868 cu 6%	„	86.30 „
Daci'a, Compania de ascur. din 1871 actiunea de 250 l. a. 8%	„	180.— „
Romani'a. Compania de ascur., (act. de 100 l. n.) 1873 cu 8%	„	70.— „